

*In memoriam**Довиђења драга Олга*

Умрла је Олга Стојановић. Отишла је, напустила нас, вероватно заувек. Можда смо јој и досадили; била је увек жељна нових и необичних искустава. А ми нисмо више ни толико нови, још мање необични.

Отишавши, оставила нам је, сем поприлично празног простора, и задатак да размислимо о њеном стварном идентитету, уколико реч “стварно” значи нешто у сплету сложеног склопа, често контроверзних, особина којима се ова јединствена личност одликовала; у сплету сложених појавних облика, којима се изражавао њен умни и заумни енергетски потенцијал.

Знали смо се дуго, нећу да кажем исувише дуго, и током тих дугих деценија знала је каткад да помене како ћу ја, свакако, бити у прилици да говорим на њеном гробу. Крематоријум, дакако, није гроб, али, у складу са динамичким принципом који је оличавала, приличније је драматично искуство у ватри, него досадни и скучено у гробу.

О Олги не смем да говорим конвенционално, па ни пред вратима кре-

маторијума – без обзира што грађански ред то налаже – не смем, из простог разлога што би је то наљутило, била би увређена, свакако разочарана – поготово од мене, који сам је тако

Олга Стојановић

добро познавао, то не би очекивала. Такође, ослањати се данас на оно што се зове “грађански ред” у овој буда-ластој рушевини од државе, било би – у најмању руку – стилски нечисто.

А Олга је држала до стила, ма шта под тим подразумевали; до стила у оквиру своје неконвенционалности, својих неочекиваних гестова и јавних наступа, који су, благо речено, често збуњивали тзв. нормалне људе, што их уосталом зовемо и малограђанима, често испразним људским љуштурама и сл.

Како се, уосталом понашати у једном посрнулом свету достојном презира? Ако већ не можемо да га променимо, нити игноришемо – морамо бар да га мало провоцирамо и да му се подсмехнемо.

Олга је, притом, била озбиљан човек, интелектуалац, писац, саговорник. Намерно говорим у мушком роду, да не бих повлађивао лажној еманципацији свега и свачега, коју нам сервира тзв. Нови светски поредак, од којега никаквог добра нисмо видели. Напротив. Ово у загради. Али и то је у вези са Олгом, јер смо и о тим темама често говорили и саглашавали се.

Олга је, дакле, осим авантуристе, боема, личности отворене за нова, неконвенционална искуства, непријатеља малограђанштине и напухане испразности, “скандал–мајстора” – како сам волео да је називам – била озбиљан човек: филозофски образована, читала је, размишљала, промишљала

и на разне начине сведочила о времену и простору у којем смо осуђени или повлашћени да живимо и мремо. У младости, била је новинар од професије, затим угледни и популарни колумниста и писац изванредно занимљиве, разуме се, неконвенционалне прозе.

Била је неконвенционална, али – чини се – и креативна мајка, судећи по томе да су Вида и Мика постали хвале вредни, одговорни, паметни, леви људи и талентовани уметници.

Бити неко ко се не уклапа у друштвене конвенције времена и света, а ипак успева да објективизује своја креативна својства, представља тешку дијалектичку слагалицу. Олга је ту слагалицу успела да састави.

Једанпут су у мојој кући били некакви ојачари, или мајстори за каљеве пећи. Олга се јавила телефоном и супруга и ја смо, тим поводом изговорили њено име. Мајстори су наћулили уши, прекинули посао и умешали се у разговор, питајући да ли је можда реч о “оној” Олги, чије колумне редовно и са одушевљењем читају?

Не хотећи да потценимо интелектуални ниво ојачара, били смо, ипак, запањени а затим и одушевљени опсегом дејства Олгиног духа и речитости.

Толико о томе. А сада, довиђења драга Олга, нећемо те, разуме се, никада заборавити. И када бисмо хтели, не бисмо то могли.

Миладин Шеварлић